

Kulturlandskaperne AS
tomarik@l-h.no

Saksbehandler Morten Johannessen

Vår ref.

Dato 03.11.2021

Tillatelse til motorferdsel i Jomfruland nasjonalpark i 2021 i forbindelse med transport av strandavfall

Kulturlandskaperne AS gis tillatelse på vilkår til motorferdsel med ATV med henger for transport av strandavfall til oppsamlingssted på Jomfruland. Tillatelsen gjelder motorferdsel i inntil 15 dager.

Bakgrunn

Kulturlandskaperne AS har 28.10.21 søkt om tillatelse til motorferdsel kjøring i forbindelse med plastrydding for prosjektet Rydd Norge. Kulturlandskaperne AS er tildelt oppdrag fra Rydd Norge med plastrydding i utvalgte områder i Kragerø kommune. Det omfatter blant annet storparten av Jomfruland, inkludert hele sørsida fra Kråka til sørspissen.

Søker har båter, men mener at frakt av avfall kan løses mer effektivt over land enn fra sjøsida. De ønsker å etablere en containerplass på et egnet sted på øya i samarbeid med Kragerø kommune og frakte avfallet i mindre sekker eller storsekk til den plassen.

De ønsker å bruke en Polaris 6x6 ATV med henger som de mener har lavt marktrykk. Det søkes om bruk av ATV i 30 dager.

Det søkes også om motorferdsel med personbil på Hovedveien for transport av ryddepersonell i 10 dager.

Myndighet

Nasjonalparkstyret har delegert myndighet til å avgjøre saken til forvalter.

Forholdet til verneforskriften og naturmangfoldloven

Etter forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark § 9 er motorisert ferdsel forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til formålene § 9 a – g, men transport i forbindelse med strandrydding er ikke blant formålene. Det er flere strandryddeaktører på Jomfruland og transport av tyngre eller større mengder avfall med motorkjøretøy har så langt vært forbeholdt Skjærgårdstjenesten i Kragerø og en lokal gårdbruker på oppdrag fra nasjonalparken med hjemmel i verneforskriften § 13 om skjøtsel: *Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.* I og for seg kan den hjemmelen også brukes i denne saken, men ettersom

Rydd Norge er å anse som en privat aktør som ikke opererer på oppdrag fra nasjonalparken, bør saken vurderes opp mot § 11 om generelle dispensasjonsbestemmelser: *Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.*

Forvalters vurdering

Forholdet til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Det er generelt god kunnskap om naturverdiene langs strendene og Hovedveien i nasjonalparken på Jomfruland.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Det er ikke andre kjente, private aktører som driver strandrydding i et omfang som planlegges i Rydd Norge-prosjektet. Mulig samlet belastning vurderes til å være liten.

§ 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver:

Skulle skader på terreng og vegetasjon oppstå, vil den som har tillatelsen være økonomisk ansvarlige for å utbedre dem.

Konkret vurdering

Det er et forvaltningsmål å begrense motorferdselen for å opprettholde opplevelsen av ro og stillhet og at kjøring som tillates skal være nødvendig, noe som er tilfelle i denne saken. Rydd Norge vil være et supplement til strandryddingen som blir gjort av en rekke andre aktører og være positivt for nasjonalparken. Det gjenstår å se, men det er sannsynlig at Rydd Norge vil samle såpass mye avfall at det vil være for krevende å transportere uten motorkjøretøy.

De siste årene er det gjennomført flere omfattende strandryddinger på Jomfruland, seinest i april i år i regi av nasjonalparken, skjærgårdstjenesten og Kragerø videregående skole. Slik forvalter kjenner området, er det begrenset med strandavfall i nasjonalparken (selv om det driver inn nytt avfall) og antall omsøkte dager synes å være mer enn behovet. Skjønnsmessig bør 15 dager være tilstrekkelig.

Kjøretraseer som kan brukes bør være bilveger, hovedstier og eksisterende traktorsleper. Ut over dette bør avfallet transporteres manuelt fram til kjøretøyet. Hvis det skulle være stort/tungt avfall i disse områdene som ikke lar seg håndtere manuelt, kan det kjøres fram etter nærmere avtale med forvalter.

Når det gjelder transport av ryddepersonell i personbil på Hovedveien til og fra Øitangen gård, er det forvalters vurdering at det ikke er å anse som nødvendig transport, jfr. praksis i tilsvarende saker. Persontransporten bør kunne løses ved å bruke ATV med henger, sykkel eller til fots.

I forhold til § 11 er vurderingen at bruk av ATV til dette formålet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Hvis kjøringen foregår i henhold til vilkårene, er det lite sannsynlig med terrengskader og årstiden kjøringen er planlagt på tilsier at sårbart dyre- og planteliv ikke vil bli vesentlig forstyrret eller skadet.

Jomfruland nasjonalpark

Når det først er ryddepersonell og transportmuligheter, bør det også ryddes annet større strandavfall sammen med plast, med unntak av bearbeidet trevirke som blir ryddet årlig av nasjonalparken.

Hvis det blir ryddet på innsiden av Jomfruland, bør ryddingen foregå med godt skjønn på og innenfor brygger, slik at utstyr som er i bruk eller er lagret for seinere bruk ikke blir fjernet.

Vedtak

Kulturlandskaperne AS gis tillatelse til motorferdsel med ATV med henger i nasjonalparken på Jomfruland. Tillatelsen gjelder i inntil 15 dager i 2021 og er gitt i medhold av verneforskriften § 11 på følgende vilkår:

1. Kjøringen skal skje på veier, hoved-stier og traktorsleper.
2. Det kan ikke kjøres på hovedstier og traktorsleper i eller kort tid etter kraftig regnvær med bløtt underlag eller i teleløsning hvis det skulle oppstå.
3. Tillatelsen skal tas med under kjøringen og vises fram på forespørsel fra Politi, Statens Naturoppsyn eller grunneier.

Andre forhold

Det må i tillegg innhentes tillatelse fra grunneier. Med denne tillatelsen kan det kjøres på Hovedveien på 29/5 Øitangen gård som er eid av staten. Eier av 29/6 Hasselgården er Kari Nicolaysen.

Kulturlandskaperne AS oppfordres til å rydde annet større strandavfall sammen med plast, med unntak av bearbeidet trevirke.

Hvis det blir ryddet på innsiden av Jomfruland, må ryddingen foregå med godt skjønn på eller i tilknytning til brygger, slik at utstyr som er i bruk eller er lagret for seinere bruk ikke blir fjernet.

Klagerett

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen bør være begrunnet og skal sendes nasjonalparkforvaltningen.

Med hilsen

Morten Johannessen
nasjonalparkforvalter